

**Lintukosteikot maaseudulla – kokemuksia
SOTKA-kosteikot –hankkeesta**
12.11.2025

Holtti Hakonen
Suunnittelija
SOTKA-kosteikot –hanke
Suomen riistakeskus

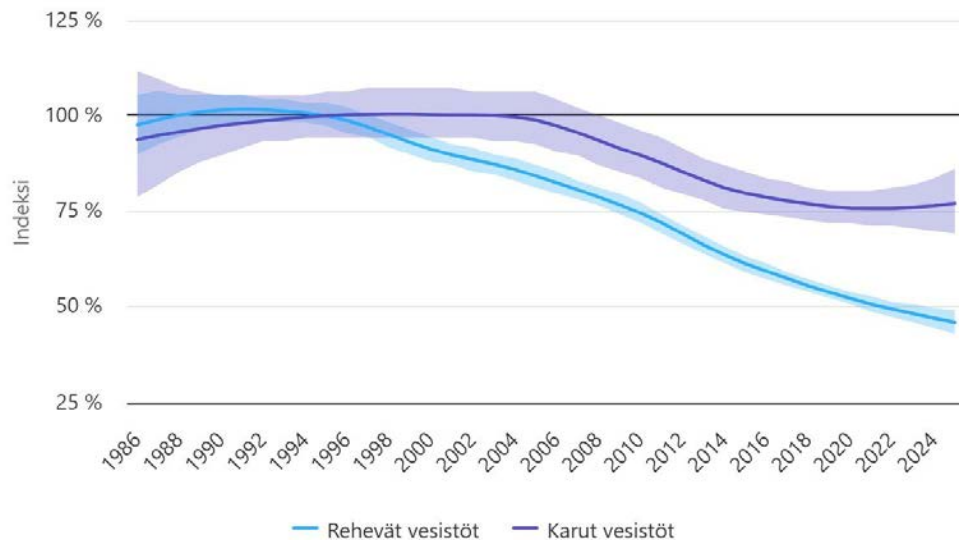

Vesilinnuilla menee huonosti

- Poikue-elinympäristöt hävinneet
 - Kuivatus
 - Maatalouden muutos
 - Rehevöityminen
 - Umpeenkasvu
 - Veden laatu huonontunut
 - Ojitus
 - Särkikalat
- Vieraspedot
- Metsästys
 - Syysmuutto liian aikaisin
 - Metsästyspaine koko muuttoreitin alueella

Vesilintuseurannat | Sisämaan vesilinnut | Vesilintuindikaattori: trendikäyrä | Koko Suomi

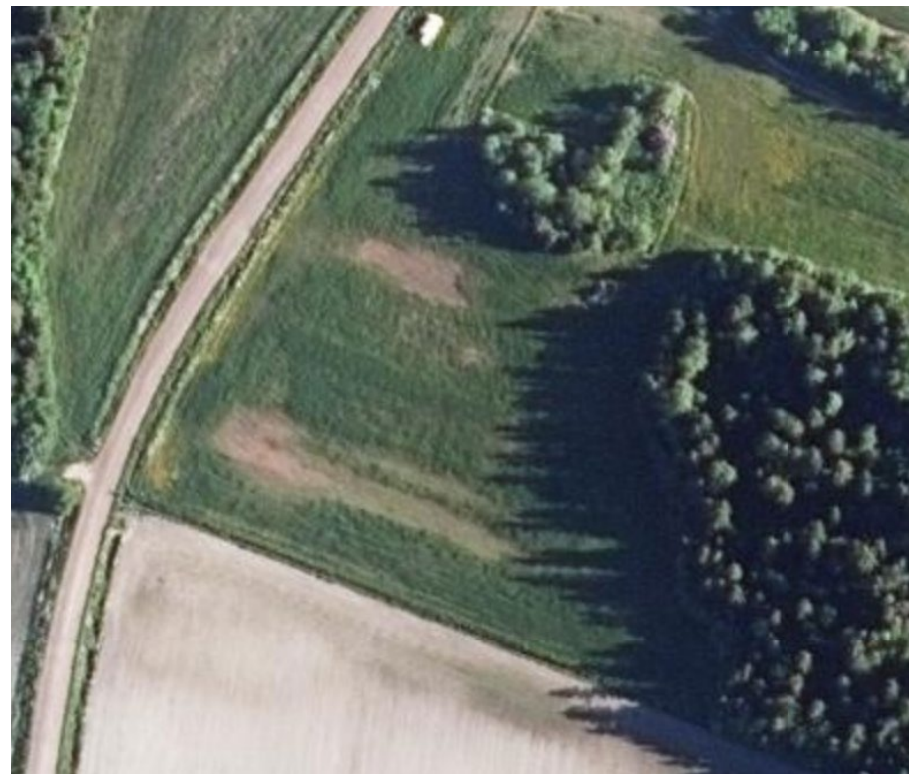
Luonnonvarakeskus (Luke), 2025-11-10

Tuttu tilanne?

- Keväällä viljelysmaa tulvii
- Kevättulvan laskiessa osa lohkosta lähtee jonkinmoiseen kasvuun
 - Vesi seisoo notkoissa
- Niittoaikaan jotain saa raavittua kasaan, mutta traktori rypee samoissa kohdissa vuodesta toiseen
- Kaikkea on jo kokeiltu ja mikään ei tunnu toimivan?

Hyvänä vaihtoehtona kosteikko

- Kosteikoilla on monia hyötyjä
 - Monimuotoisuus
 - Vesiensuojelu
 - Ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten hillitseminen
 - Virkistyskäyttö
 - Maisema
- **Kosteikko ei välttämättä rajoita vaan mahdollistaa**
 - Tulvaniitty, joka kevät-kesällä lintuparatiisina ja loppukesästä laitumena

Millainen kosteikko on hyvä poikue-elinympäristö?

- Ravintoa ja suojaa
 - Vesilintujen poikasten tärkein ravinnonlähde ovat vesiselkärangattomat
 - Suojaa linnut saavat
 - Heinikosta
 - Veden ympäröimistä saarista
 - Maiseman avoimuudesta
- Muistisääntö 50-50-50
 - 50 % avovettä
 - 50 % mosaiikkimaista kasvillisuutta
 - Keskisyvyys alle 50 cm
- Kalaton

Kosteikon perustaminen patoamalla

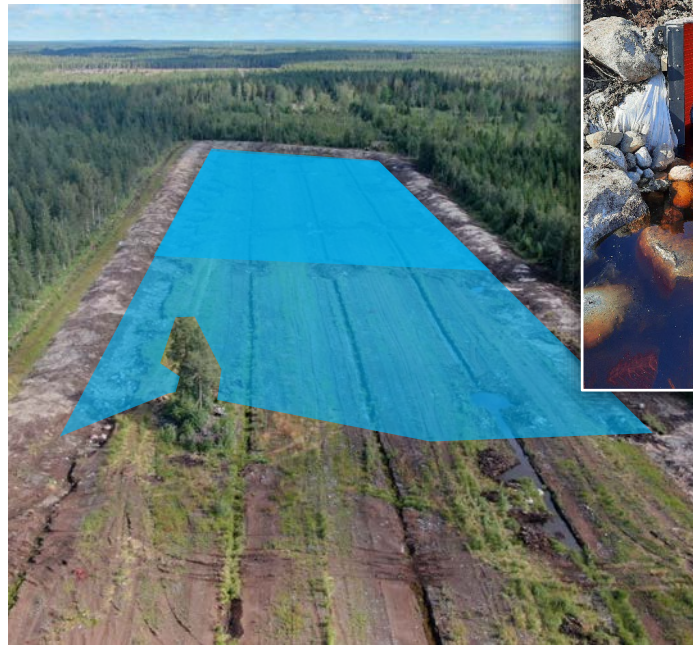
- Kustannustehokas vaihtoehto perinteiselle suuren kuopan kaivulle
 - Mahdollisuus kausittaiseen vedenpinnan säätelyyn
 - Useimmiten rakennustyöt voidaan tehdä kuivatyönä
 - Mahdollisuus pitää kosteikko tyhjänä rakennustöiden jälkeen
 - **Rakenteiden painuminen, asettuminen ja heinittyminen**
 - Kosteikon pohjan kasvillisuuden säästyminen tai mahdollisuus viljellä
 - Suoja eroosiota vastaan
 - Elinympäristö selkärangattomille
 - Luontainen suodatin vedelle

Kausittainen vedenpinnan säätely

- Jäljitellään luonnollista tulvadynamiikkaa
 - Kevättulvan aikana täytetään kosteikko, jolloin alkukesästä on paljon avovettä
 - Linnuilla paljon tilaa levähtää, käydä soidinta ja liikkua kuoriutuneiden poikueiden kanssa
 - Kosteikko hidastaa virtausta → vesiensuojelu
 - Loppukesästä matalammat osat kuivilla
 - Linnuille paljastuu uusia ruokailualueita
 - Kasvillisuuden uudistuminen
 - Mahdollisuus laidunnukseen
 - Rankkasateiden virtaamien hallinta
 - Talvella vesi alhaalla
 - Lumi sulaa jäätä nopeammin → keväällä aikaisemmin sula vesialue
 - Pienempi kuormitus rakenteille
 - Kellumaan nousseet rahkasammalet painuvat pohjaan
 - Kapasiteetti ottaa vastaan kevättulva

Vieraspetojen pyynnin merkitys

- Minkki ja supikoira eivät kuulu Suomen luontoon
 - Merkittävä haitta vesilinnuille sekä muille pienemmille eläimille
- Luonnon monimuotoisuutta edistävän kosteikon keskeinen hoitokeino on aktiivinen vieraspetopyynti
 - Ei vaadi metsästyskorttia (supikoiran lopettaminen loukkuun tosin vain ampumalla)
 - Maanomistajan lupa tarvitaan
 - Paikallinen metsästysseura auttaa yleensä mielellään

• www.vieraspeto.fi

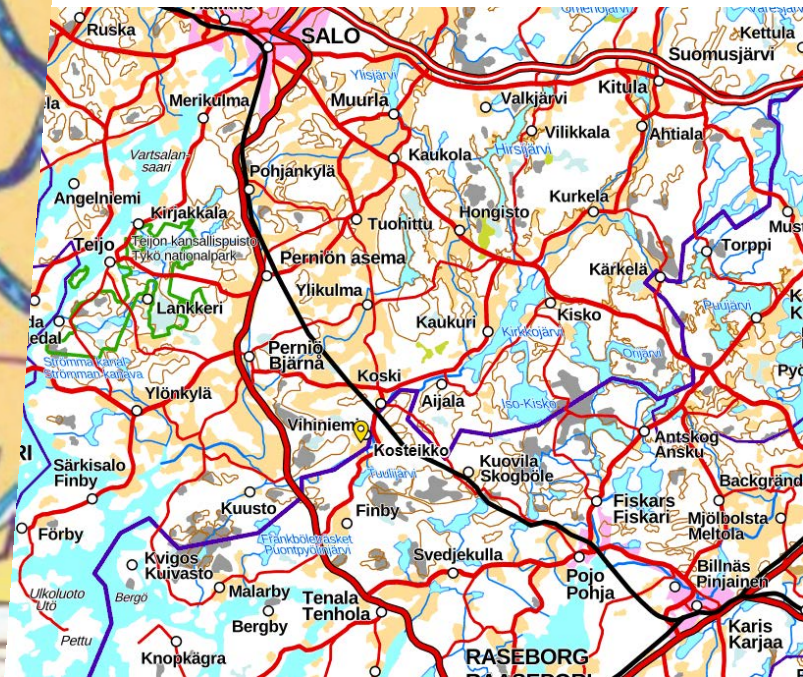

Esimerkki Salosta: Saarenjärven rantakosteikko

Sijainti

Kiitos!

Yhteystiedot:

Holtti Hakonen

029 431 2268

holtti.hakonen@riista.fi

www.kosteikko.fi

www.facebook.com/SOTKAkosteikot

